

Circuit Estable de **Cinema Català**

RECULL DE PREMSA DE LA PEL·LÍCULA "LES DUES NITS D'AHIR"

EL PERIÓDICO

Un merecido primer resacón de cine

- ! **'Les dues nits d'ahir', filme que empezó como el proyecto final de carrera de cuatro jóvenes barceloneses, se lleva el premio del público de los Gaudí**

IGNASI FORTUNY

De buena mañana para ellos, pero a la hora en la que un inglés ya pide los postres, a Gerard Vidal e Ignasi Àvila les pesa aún una celebración que empezó a primera hora de la tarde del domingo. "Seguro que empiezas diciendo que los dos nos hemos pedido un Aquarius", ríen. Buena. Es lunes y anoche recibieron el [premio especial del público de los Gaudí por su película 'Les dues nits d'ahir'](#), creada por los citados anteriormente junto a Pau Cruanyes y Eudald Valdi. Al primero de estos últimos el despertador le recordó que, en efecto, es lunes. El segundo seguramente empiece la semana en martes. El despertador tiene la patada bien merecida.

'Les dues nits d'ahir' es la ópera prima de estos cuatro jóvenes barceloneses, todos ellos nacidos en 1995 y que a diferentes niveles están metiendo la patita en el audiovisual. Una obra que fue creciendo desde que se la plantearan como proyecto final del grado de Comunicación Audiovisual en la Universitat Pompeu Fabra. Una película delicada de presupuesto ínfimo, pero con voluntad (desde 2017 que le dedican varios días a la semana), ambición y talento de sobras. Con una campaña de micromecenazgo lograron unos 10 mil euros, a los que añadieron dinero de su bolsillo. Nadie ha visto un duro y la lista de favores que deben es larga. ¿Infraestructura? "Todo muy punky", dice Àvila. Pero ahí es nada. Ha valido

la pena. Y una suerte para el cine catalán, pobre en recursos, pero rico en cosas que son poco menos que milagros.

Los Gaudí les reconocieron el trabajo también con una nominación a mejor película en catalán. "Creo que ayer nos veían como niños pequeños por ahí liándola", comentan, entre risas, Vidal y Àvila sobre su presencia en la gala. A los Gaudí llegaban como 'outsiders' pero ya habiendo sido reconocidos por la sección Zonazine del festival de Málaga con dos galardones: Biznaga de Plata a la mejor dirección y al mejor actor. Era la primera película de todo el equipo. "Sabíamos que queríamos trabajar con gente que quisiera hacer esta peli, con confianza", expone Vidal. Para ello han ido picando a la puerta de amigos. O conocidos, como los tres actores protagonistas (Arnau Comas, Judit Cortina, Oriol Llobet), quienes tejen en el filme una complicidad contagiosa.

Esta 'road-movie' película trata sobre la muerte prematura de un amigo, el duelo, a través de un viaje hacia ninguna parte de tres colegas iniciado para esparcir las cenizas del fallecido. Una idea basada en sentimientos reales y experiencias propias: la muerte súbita de un amigo de infancia de uno de ellos. "Nos gustaba la idea de visibilizar estas cosas, porque no se nos educa con que estas cosas pueden pasar", cuentan. El filme es un viaje que se acerca al delirio conducido por personajes llenos de confusión. "La película retrata el momento antes de que te des cuentas de lo que ha pasado", comenta Vidal, encargado de la banda sonora con su alias musical (The Bird Yellow) y director junto a Cruanyes de la cinta. "Es una montaña rusa de emociones, personajes que han sido sacudidos. Queríamos momentos de drama y de euforia. Se les puede ir la olla, ser hijos de puta, incluso, pero no están en un momento de preocuparse por esto", añade. El filme llegó a las salas de cine hace 10 días y, por el momento, desconocen qué destino le espera. Tampoco a ellos, aunque ya trabajan en nuevos proyectos, seguro que talentosos, y ojalá que punkis pero también con infraestructura.

EL DIARIO.ES

"Las dos noches de ayer" gana el premio especial del público en los Gaudí

La película "Las dos noches de ayer", de los jóvenes Pau Cruanyes y Gerard Vidal, ha ganado este domingo el premio especial del público en la gala de los Premios Gaudí, votada por cerca de 10.000 espectadores a través de la página web premidelpublic.premisgaudi.cat.

Interpretada por Cristina Colom, Mar Pawlowsky, Arnau Comas, Oriol Llobet y Judit Cortina, la película muestra a un grupo de amigos que roban las cenizas de Pol, uno de sus allegados, recientemente fallecido, y empiezan un viaje para aventarlas en algún lugar.

Se trata de la ópera prima de los barceloneses Pau Cruanyes y Gerard Vidal, ambos nacidos en 1995, y con la que participaron en la sección Glocal in Progress del festival de San Sebastián.

El premio ha sido entregado por Gemma Nierga y Jaume Figueras en la centenaria Sala Mozart de Calella (Barcelona), donde la primera ha dicho que de pequeña había visto numerosas películas como "Love Story".

A la hora de recoger el premio, los jóvenes directores han agradecido el premio y han mostrado su alegría por el "apoyo fuerte", a una película "hecha poco a poco y con mucho cariño", a la vez que han invitado a quien no haya ido al cine a verla a que lo haga pronto.

EL NACIONAL.CAT

TOT ALLÒ QUE ENS PASSA QUAN ES MOR UN AMIC

Pau Cusí

De treball de final de grau als **XIII Premis Gaudí**. Divendres passat es va estrenar als cinemes **Les dues nits d'ahir**, un film signat a vuit mans –Pau Cruanyes, Gerard Vidal, Ignasi Àvila i Eudald Valdi– que explica la història de l'Eric, en Marcel i l'Ona, tres amics de la infància marcats per la pèrdua d'un quart col·lega, en Pol. El llargmetratge, que va néixer com a projecte de final de carrera de la Universitat Pompeu Fabra, opta, juntament amb **La vampira de Barcelona**, **L'Ofrena** i **La dona il·legal**, al guardó a la millor pel·lícula en els premis que l'Acadèmia del Cinema Català atorga aquest diumenge.

Una *road movie* sobre el dolor

"Tio, el Pol està en un *tupper*". La pel·lícula arranca amb una sentència tan absurda i real com la mort. Els tres protagonistes, interpretats per Arnau Comas, Judit Cortina i Oriol Llobet, acaben de robar les cendres del seu amic Pol i es disposen a iniciar un viatge per carretera sense un destí definit. L'objectiu, en teoria, és espargir les seves restes, però aviat descobriran –i descobrirem– que aquesta, de fet, és la qüestió menys important. La pel·lícula no és una aventura, és una processó vibrant en què els tres col·legues busquen fórmules per acceptar l'adéu prematur de l'amic. I, esclar, aquestes fórmules no són les mateixes i poden xocar entre elles.

Les dues nits d'ahir parla d'una realitat que pràcticament tothom ha viscut i, per trist que sembli, serveix d'avís per a aquells qui hagin tingut la sort d'esquivar-la: la mort no només és inevitable –això es pot assumir–, sinó que a vegades arriba a traïció, encara que tinguis 20 anys i només pretenguis comprar un *pack* de birres en una plàcida nit d'estiu.

L'obra de Cruanyes, Vidal, Àvila i Valdi brilla gràcies a la sòlida interpretació dels tres protagonistes, a una fotografia atractiva, a la banda sonora de [The Bird](#) [Yellow](#) i, sobretot, a l'aura de violència –visible o intangible, intensa i visceral– que desprenen escenes com la de la gasolinera o la de l'autoestopista, uns instants, que, per moments, ens fan creure que el film derivarà cap al *thriller*. En una pel·lícula en que el *leitmotiv* és el dol, s'agraeixen aquestes dosis de tensió.

El guió no és del tot rodó i escenes com la final, a la piscina, denoten, a ulls de qui escriu aquestes línies, la pretensió de buscar significació on potser no n'hi ha. Però poc importa. L'equip és jove i el seu futur, prometedor.

ARA

“La mort encara és un tabú entre els joves”

'Les dues nits d'ahir', nominada als Gaudí, és el treball final de carrera de Pau Cruanyes i Gerard Vidal

Xavi Serra

“No és el mateix que se't mori l'àvia que el teu col·lega de 17 anys”, diu Pau Cruanyes, a qui als 18 anys se li va morir un amic i va utilitzar aquesta experiència com a referència en la pel·lícula que ell i tres estudiants més de la Universitat Pompeu Fabra van dirigir com a treball final de carrera. Un treball amb nota: està nominat a millor pel·lícula dels Gaudí i ja té el premi a la millor direcció i interpretació masculina de la secció Zonazine del Festival de Màlaga. *Les dues nits d'ahir*, que es va estrenar divendres, parla del dol a través de la peripècia de tres amics que roben les cendres d'un quart que acaba de morir i es figuren en un cotxe sense saber ben bé cap on anar ni què fer-ne, de les restes. El viatge sense rumb és la metàfora del buit d'uns personatges sense eines emocionals per gestionar que el Pol ja no hi és, que el company de tants jocs i rialles sigui ara unes cendres guardades en un tàper.

“La mort encara és un tabú entre els joves per l'educació que hem rebut –diu Cruanyes–. De petits i adolescents s'intenta protegir les nostres emocions i amagar-nos la mort, però quan després passen coses et sents desprotegit i desubicat”. Els protagonistes de *Les dues nits d'ahir* són tot confusió i passen de l'eufòria etílica i l'exaltació de l'amistat a la melancolia o la ràbia. Els resulta més fàcil robar un pènil o fugir amb el cotxe que assegurar-se i parlar del que senten. “Perdre algú no és fàcil de compartir, sobretot entre amics que estan acostumats a sortir de festa, fumar porros i passar-s'ho bé –apunta Gerard Vidal, codirector de la pel·lícula–. És difícil transformar aquesta dinàmica en un espai on curar-te i compartir les emocions”. Les paraules acaben brollant, però només ajudades per l'alcohol o la seguretat d'estar amb algú que gairebé no et coneix. “El silenci és una forma de fugida, perquè parlar de les coses les fa reals”, apunta Cruanyes.

El planter de la Pompeu Fabra

Les dues nits d'ahir s'afegeix a la llista de projectes sorgits de la Pompeu Fabra des que [Les amigues de l'Àgata va demostrar que un treball de final de curs podia competir en festivals](#) i estrenar-se en sales. Vidal i Cruanyes són els directors, però subratllen que la pel·lícula és tan seva com d'Eudald Valdi i d'Ignasi Àvila, que firmen respectivament la producció i la fotografia. A més, tots quatre van escriure el guió en el que va ser un procés “molt col·laboratiu i orgànic” de tres anys i mig durant el qual van tenir de tutors cineastes com Jonás Trueba, Javier Rebollo i Carla Simón. “Va ser molt enriquidor, perquè eren tres perfils molt diferents –diu Vidal–. La Carla venia del boom d'*Estiu 1993*, però en el fons era de qui ens sentíem més a prop perquè no feia tant que s'havia sentit tan perduda com nosaltres. I Rebollo i Trueba són dues eminències de qui aprens una barbaritat, dues persones amb un bagatge artístic brutal que ens van ajudar a construir un imaginari de pel·lícules, novel·les i obres d'art sobre la mort”.

NÚVOL

Nocturn de dol

‘*Les dues nits d'ahir*’, nominada a Millor Pel·lícula als XIII Premis Gaudí, s’ha estrenat als cinemes catalans aquest divendres 12 de març.

Agus Izquierdo

Absència i culpa. La fugida com a resposta d’una pregunta que no volíem formular-nos. *Les dues nits d'ahir* és una *road movie* articulada en el patiment, la incertesa i l’amor de tres col·legues que han perdut un quart. La pel·lícula, escrita i dirigida per Pau Cruanyes, Gerard Vidal, Ignasi Àvila i Eudald Valdi, arriba a les sales d’arreu de Catalunya com una brisa d’aire fresc però punyent. A més, ha estat nominada a Millor Pel·lícula als XIII Premis Gaudí.

Com Walter i el Nota llançant les cendres de Donny a la immortal escena de *El gran Lebowski*, l’Eric, el Marcel i l’Ona —**Oriol Llobet, Arnau Comas i Judit Cortina**— decideixen escampar les restes del seu amic Pol al Mediterrani, després de robar-les i dipositar-les en una carmanyola. Així arrenca *Les dues nits d'ahir*, una pel·lícula emocionalment difícil, que contagia l’enfonsament provocat per l’enyor i l’abatiment. El llargmetratge català esdevé una delicada al·legoria a la mort i, alhora, una ruta en dues dimensions: la primera, l’aventura de tres joves confosos i perduts, tocats per la desaparició del seu company i marcats per una lluita interna que provocarà el fregament entre ells. La segona: un trajecte minimalista i costumista per l’asfalt de la carretera. Amor, rancúnia, nostàlgia i dolor. Els sentiments es troben i s’abracen.

De la mateixa manera que es fa difícil expressar la sensació de buidor que se sent amb la pèrdua d’algú proper a nosaltres, també és complicat explicar en una crítica allò que ens regira els budells des de la butaca, el sofà o la cadira, mentre contemplem *Les dues nits d'ahir*. El film se’ns presenta com un dol colpidor, que esquinça i ens

maltracta psicològicament en cada frame a través d'una latent i reiterada sensació de buidor. Malgrat reconèixer tots els elements i escenes que la pel·lícula ens ensenya en cada pla, tot ens sembla estrany, sinistre i gris. I malgrat l'estiu present, la gota de suor que ens rellisca per l'esquena és freda i contundent. És el món que se'ns fa insuficient i incomplet, perquè algú que estimem ja no hi és.

L'esfera cinematogràfica de l'indie català acostuma a seguir uns patrons genètics que es repeteixen, per bé i per mal. Sorprenentment, *Les dues nits d'ahir* sembla rebutjar els vicis i virtuts dels seus pares, i entoma un camí ben diferent: original i, a la vegada, aspre i tècnicament madur; ben configurat i valent. En qualsevol cas, no s'ha d'entendre aquesta pel·lícula com un treball de final de curs d'uns joves que fan cinema, sinó com un projecte consolidat per un equip que sap, perfectament, el que fa.

El repartiment convenç perquè funciona agradablement gràcies a una cohesió estreta entre les personalitats dels papers. L'Arnau Comas brilla. La banda sonora de **The Bird Yellow** encisa. La fotografia d'Àvila hipnotitza, i tot en conjunt la converteixen en una peça que l'espectador agrairà malgrat alguna escena que trenca amb la coralitat del conjunt —com la picabaralla de la gasolinera—. Perdonable.

Les dues nits d'ahir ens connecta amb la gent que ha perdut gent. La mort arriba i irromp d'una forma inapel·lable. La simple idea que se'n vagi algú pròxim —idea que no sempre tenim present, perquè parariem bojós—, causa terror, perquè quan algú nostrat marxa, el que en resulta és tant desastrós com inevitable. Aquest film revifa aquesta por, com també ens recorda que la mort dels qui estimem, sigui com sigui, sempre és prematura i injusta.

EL PUNT AVUI

PAU CRUANYES I GERARD VIDAL

DIRECTORS DE CINEMA

“Ens han protegit amb una bombolla de vidre”

BERNAT SALVÀ

Pau Cruanyes i Gerard Vidal han convertit el seu treball de final de grau de comunicació audiovisual a la Universitat Pompeu Fabra en un dels títols nominats a millor pel·lícula dels Gaudí, i ja va ser premiat a Màlaga l'estiu passat. [*Les dues nits d'ahir*](#) és un dels sis films rodats en versió original catalana del darrer any i, encara més excepcional, parla d'una generació de joves (de 20-22 anys) pràcticament absent al nostre cinema. Tots dos són nascuts a Barcelona el 1995. Judit Cortina, Oriol Llobet i Arnau Comas interpreten tres joves que emprenen un viatge en cotxe amb les cendres d'un amic que ha mort fa poc. “Som codirectors, però la pel·lícula l'hem creat entre quatre persones”, puntualitza Pau Cruanyes. Els altres dos, Eudald Valdi i Ignasi Àvila, apareixen als crèdits com a coguionistes, juntament amb Pau i Gerard. Eudald Valdi és a més el productor, i Ignasi Àvila és el director de fotografia. Tots quatre són nascuts el

1995 i es van graduar el 2018. El film s'estrena avui a Barcelona, quatre ciutats catalanes i Madrid, i el proper 17 de març es projectarà al Truffaut de Girona.

Com va anar perquè un treball de fi de grau esdevingués un llargmetratge de cinema?

[Pau Cruanyes] Comença com un projecte, som un grup d'amics que volem explicar una història, i durant el primer any el projecte es mou a l'entorn del món universitari: tallers, tutors i tutores... En realitat és com un laboratori de creació, on a base de prova i error anem construint el cor de la pel·lícula. Un cop acabem la universitat decidim acabar de rodar-la i, amb el finançament de Verkami i de la productora Benecé, tira endavant el projecte. Creix de manera bastant orgànica, no hi ha un punt en què diem que això ha de ser una pel·lícula. Ja ho és des del principi i va evolucionant.

És un somni fet realitat?

[Gerard Vidal] Ara ens passa que ja ho hem normalitzat una mica, tot ha anat passant a poc a poc: festivals, premis a Màlaga, nominats als Gaudí... Durant tres anys s'ha anat fent gran, tot i que hi ha dies que han estat la bomba.

Com va sorgir la idea de robar les cendres de l'amic?

[P.C.] No és res autobiogràfic, és una decisió de guió que et serveix per explicar la sensació de pèrdua dels personatges, com són d'hipòcrites de vegades amb certes accions. Al final comprens que van molt perduts i no entenen el que els està passant.

Aquest comportament erràtic, gairebé delinqüencial, té a veure amb el daltabaix emocional de perdre l'amic?

[G.V.] Sí, i ve sobretot de l'impuls, de no tenir temps per pensar les coses des d'un lloc serè. [P.C.] Tot el que fan a la pel·lícula és un error, és un aprenentatge per encarar-se a la mort.

Per què us interessava el tema de la mort i la pèrdua?

[G.V.] Hi havia una part autobiogràfica –el Pau té un col·lega que va morir–, però realment el tema de la mort ens interessava a tots. I sabíem que volíem parlar de nosaltres i de la nostra generació, que és el que coneixíem. Vam decidir parlar de la mort de gent jove. Normalment només veiem morir els nostres avis, que és com un procés natural. No ens han ensenyat com gestionar la mort d'algú jove, de la nostra edat. A mesura que parlàvem amb els actors, va anar sortint gent amb experiències similars. [P.C.] Ho volíem encarar en primer lloc des dels personatges i la direcció d'actors. A part de crear una realitat d'un grup de tres amics, que havia de funcionar abans que res, volíem generar experiències traumàtiques a través dels assajos. Un dia van viure la mort del seu hipotètic amic amb escenes d'improvisació. I en el rodatge, potser al cap de dos mesos, es podien agafar a aquell moment de patiment. Vam anar construint una sèrie de capes que d'alguna manera es veuen retratades a la pel·lícula. I després hi ha la decisió formal d'enganxar-nos als personatges i els seus sentiments des de primers plans, silencis, moments més visceral, que mostren uns sentiments que no poden expressar perquè encara no els entenen ni els poden verbalitzar.

Heu volgut fer un retrat molt fidel de la realitat?

G.V.: Sí, sempre hem mirat d'anar cap al naturalisme i el realisme.

Feu un retrat de la vostra generació?

[P.C.] Tampoc volem ser pioners. És un reflex bastant nostre, generacional en el sentit que parla de nosaltres, inclús de bromes internes i maneres de fer nostres. Però és

veritat que, tocant el tabú de la mort, com a generació, ens han protegit de certes emocions amb una bombolla de vidre. Esperes que l'avi i l'àvia es morin quan tinguin vuitanta anys, però de sobte se't mor un amic als divuit anys i et ve una clatellada! Volíem retratar aquests tres personatges deseparats. Com a societat, no s'ha educat gaire per sentir el dol.

Podem dir que ompliu un buit generacional? No hi ha cinema que parli de la gent de la vostra edat.

[G.V.] Algú va dir que les pel·lícules de la Pompeu Fabra donen veu a una generació que normalment no fa pel·lícules. La gent de 22 anys normalment no té l'oportunitat de fer una pel·lícula i dir el que pensa. Normalment les dirigeix gent a partir dels 30 anys. [P.C.] La Pompeu Fabra no deixa de ser una universitat pública, i en aquest sentit ha democratitzat aquesta manera de fer cinema. Gonzalo de Lucas, que coordina tot això, ha fet una feina bastant important. Comunicació Audiovisual no té res a veure amb altres carreres més tradicionals.

Com vau escollir els actors i fins a quin punt interpreten personatges que els són propers?

G.V.: Hi ha una gran part d'ells mateixos. No vam fer un gran càsting, sinó que vam pensar-hi molt. Volíem treballar amb gent de confiança i que fossin actors que poguessin respondre a les necessitats del projecte. No era una pel·lícula convencional, que es rodés en tres setmanes, es va allargar dos o tres anys. Necessitàvem algú que es comprometés amb el projecte tot aquest temps. Els actors els coneixíem més o menys i vam fer un parell de proves amb actrius [els protagonistes són dos nois i una noia]. **P.C.:** No buscàvem unes cares que ens agradessin. De fet, vam fer càstings de trios, mai d'una persona sola. Citàvem grups d'amics. I al final els que van funcionar són aquests tres, que es coneixen de tota la vida [Arnau Comas Quirante, Judit Cortina i Oriol Llobet].

AISGE NOTICIAS

'Les dues nits d'ahir' (Las dos noches de ayer)

RUMBO PERDIDO

ALBERTO ÚBEDA-PORTUGUÉS

Los debutantes Pau Cruanyes y Gerard Vidal firman esta vigorosa y emocionante *road movie indie*. En el último Festival de Málaga recibió el premio a la mejor dirección en el apartado Zonazine y ahora está nominada a mejor película en los Premis Gaudí de Catalunya (la gala se celebra este próximo 21 de marzo). Producida por Benecé Produccions y rodada en 2018 y 2019 en Torroella de Montgrí, L'Estartit y Breda (Girona) y Palau de Plegamans (Barcelona), *Las dos noches de ayer* es el proyecto de fin de carrera de los directores en la Universidad Pompeu Fabra.

Eric (Arnau Comas) irrumpe una noche de verano en un chalet y roba las cenizas de Pol, un amigo suyo fallecido recientemente. Viaja en coche hasta la costa junto a Ona (Judit Cortina) y Marcel (Oriol Llobet) para lanzar las cenizas al mar. Durante esa noche y al día siguiente se van dando cuenta de que ya no pueden ser los chicos alegres que eran antes de la muerte de su querido Pol. La realidad les obliga a ver las cosas de otra forma.

Oriol Llobet y Arnau Comas fueron premiados *ex aequo* en la sección Zonazine de Málaga por sus interpretaciones. Llobet ha destacado en el corto *Tara and the Blue* (Pol Ponsarnau). *Las dos noches de ayer* supone su debut en el largometraje. A Arnau Comas le conocemos por [Las amigas de Àgata](#) (Laia Alabart, Alba Cros, Laura Rius y Marta Verheyen) y los cortos *El saber perder* (Marc Puig) y *L'estrany* (Oriol Guanyabens), [que fue seleccionado en el mes de enero para la sección de AISGE sobre el pequeño formato](#). En cuanto a Judit Cortina, ha tenido destacadas actuaciones en los filmes *Blog* (Elena Trapé) y *El zoo* (Gemma Blasco).

“Conocíamos y teníamos confianza en el trabajo de Judit, Arnau y Oriol. Aportaron experiencias personales e ideas muy enriquecedoras tanto a nivel de guion como en el rodaje”, reconocen los directores Cruanyes y Vidal. También interviene Mar Pawlowsky en el papel de la autostopista Violeta. Esta actriz ha trabajado en la película *El zoo* y las series *Matar al padre* y *Mentiras*. Por su parte, Cristina Colom es coprotagonista de la serie aún inédita *La reina del pueblo* (Flooer).

La muerte de un amigo

Pau Cruanyes ha dirigido el corto *Komorebi* y el videoclip *Som eterns*, del grupo musical Plou. Gerard Vidal ha realizado la webserie *Just4loves*. Juntos dirigieron el cortometraje *Celebració*, que en el Festival de Sitges logró el Premio SGAE Nueva Autoría a la mejor dirección. Los cineastas (nacidos en 1995) han escrito el guion de *Las dos noches de ayer* junto a Eudald Valdi e Ignasi Àvila. “La idea de la película partió del interés de Pau por hablar de la muerte de un amigo justo cuando iban a emprender un viaje. A todos nos atraía el tema, conocíamos situaciones y sentimientos similares”, explica Vidal, que además es autor de la banda sonora del filme.

“Nos ha interesado plasmar la manera en la que los jóvenes de nuestra edad encaran la muerte, aunque en la película hay también momentos graciosos que acotan el alcance de la tragedia”, manifiesta Vidal. Piensan los cineastas que “el título sintetiza ese vacío de noches interminables, con mucho alcohol y porros, a las que siguen días en los que tampoco sabes dónde estás”.

Cruanyes y Vidal agradecen el compromiso de los actores en la creación de *Las dos noches de ayer*. “Los ensayos previos fueron muy importantes para perfilar sus personajes, para crear en cierta forma algo que solo les pertenecía a ellos”.

Rodada con un presupuesto de 15.000 euros, esta ópera prima derrocha energía, sinceridad y frescura. Pau Cruanyes y Gerard Vidal consiguen que sintamos como propias la tristeza de los protagonistas por la muerte de su amigo, la ternura y la fragilidad que de repente muestran, rotos en un instante, perdidos de sí mismos en la noche, con ganas de besar y de rechazar, con ganas de huir. Cuentan los briosos cineastas con un trío de intérpretes que conjuga la juventud y el talento: Judit Cortina, Oriol Llobet y Arnau Comas. Se adueñan de unos personajes a los que no imaginamos

con otros rostros y otros gestos. Es una buena noticia que esta película llegue a la cartelera. Sin duda.

EL CINÈFIL

“El premi és un orgull, però el que ens interessa és la connexió amb el públic”

IRENE SOLANICH

Gerard Vidal, Pau Cruanyes, Eudald Valdi i Ignasi Àvila són els directors, guionistes i productors de *Les dues nits d'ahir*, guanyadora del Premi del Públic a la XIII edició dels Premis Gaudí. La pel·lícula narra el procés de dol que viuen tres amics quan un company de la colla mort en un accident. La idea parteix d'un treball de la universitat que tots quatre han portat fins on són ara, a l'estrena als cinemes.

Com a duet ja havíeu treballat junts en un projecte anterior, el curtmetratge *Celebració* (2016), però ara heu fet aquest pas cap al llarg també junts. Què us atrau d'aquesta unió de forces?

Pau: Igual que *Celebració*, *Les dues nits d'ahir* va néixer a la universitat i ha acabat anant molt més enllà. La universitat per a nosaltres va ser el laboratori creatiu en què se'ns va permetre experimentar, fer talles, escriure i establir unes bases i a partir d'allà nosaltres vam anar seguint amb tot això. Després de 3 anys i mig, hem arribat fins aquí i amb un llargmetratge, bàsicament perquè crec que ho demanava la història i allò que volíem explicar.

Gerard: Ens considerem un equip de quatre: jo, en Pau, l'Ignasi i l'Eudald. I és cert que tot el que fèiem a la universitat ho fèiem junts. Vam decidir que era el grup més sòlid a l'hora de desenvolupar la pel·lícula. Teníem molt clar que volíem treballar tots quatre junts i acabar aquesta pel·lícula. I amb en Pau ens complementem moltíssim a la direcció.

Entre molt a dins en el tema del dol i la gestió emocional de la pèrdua en una edat molt jove. Com heu treballat el tem?

P: En el meu cas és un tema autobiogràfic. Amb 18 anys vaig viure una mort d'un amic totalment inesperada i d'aquí neixen les ganes d'explicar els sentiments.

G: La peli ve d'experiències i coses que ens han passat relacionades amb el tema, i d'altres que hem anat afegint. A mesura que anàvem parlant amb gent ens hem adonat que és un tema força més proper del que ens pensem i ho havíem d'explicar.

Teniu un repartiment molt jove, però alhora molt potent. Com els heu escollit i com heu treballat amb ells?

P: La Judit potser és la que té més bagatge amb el llargmetratge, però són molt joves i crec que per a ells va ser un gran salt i espero que així ho sentin. Durant el procés de càsting buscàvem gent que funcionés com un grup d'amics. No vam anunciar mai càstings oberts individuals, els vam buscar i vam anar citant els actors ja amb grups, perquè havien de funcionar com a trio d'amics. Havien de funcionar com a col·lectiu.

- Advertisement -

G: Tot i així els actors no es coneixien gaire entre ells, per tant, vam partir de jocs d'improvisacions per fer-los entrar dins del joc. A cada personatge li plantejàvem una situació. Llavors ens fixàvem en la reacció dels altres o d'aquest personatge mateix, però sempre a partir d'una base que els donàvem. Per exemple "un vol anar a fer cervesa, però l'altre es vol quedar a casa i no fer res" això genera una situació de conflicte i propicia una improvisació. És un exemple molt genèric, però va ser així.

P: Exacte. Al llarg no es veu mai la mort de l'amic, però era important que els actors fessin seu el dolor, per tant, vam crear assajos previs i en què simulàvem la trucada amb la notícia. Hi va haver un treball de crear el trauma de la mort que no existia dins seu i de generar aquest sentiment de pèrdua. L'havien de fer real.

G: Sí, això va generar moltes hores de debat productiu entre nosaltres, per tal de crear aquestes circumstàncies que no es plasmen a la pel·lícula, però que sí que són importants per saber d'on venim. Per als actors, era important posar-se en situació i viure moments previs als que mostrem en pantalla.

A l'inici de la pel·lícula, l'Ona (personatge interpretat per Judit Cortina) diu la frase "En Pol està en un tàper" i em sembla una frase meravellosa, plena d'emoció i buida alhora. Per a mi resumeix força bé el sentiment de la pel·lícula. Com ho noteu vosaltres?

P: Quan veus la pel·lícula pots pensar "que hipòcrites que són aquesta colla", però precisament crec que això et fa connectar amb ells. És aquesta innocència, aquesta buidor que senten. Empatitzes quan els veus actuar de formes tan diferents i tan poc coherents, perquè saps que són víctimes del dolor. I la frase pretenia venir a dir això.

G: És una d'aquestes frases que potser et sorprenen per la normalitat, per la simplicitat i literalitat que té. És una de les frases que m'agraden perquè té una cosa molt òbvia, una mica de broma sorneguera, però que alhora és un cop de realitat i et fa adonar de la situació, de tocar de peus a terra i de ser conscient de què ha passat.

El cinema català li costa molt sortir de l'aparador. Creieu que la vostra pel·lícula pot ser atractiu per al públic general?

P: Ens agradaria pensar que sí. Sí que és veritat que quan fas cinema de forma indirecta acabes pensant amb el públic, de manera que tot tindrà una raó de ser si la gent la va a veure i la gaudeixen. Però al cap i a la fi serà el públic que acabarà jutjant si realment, el que hem creat. Nosaltres hem fet una pel·lícula perquè teníem ganes d'explicar un sentiment. Evidentment que pensem en el públic, però no és el més essencial.

G: Nosaltres volem intentar que el cinema arribi a tants llocs com sigui possible i tan lluny com sigui possible. Però és cert que al cinema català en general, li costa aquesta projecció. Crec que és un problema en general de la indústria de com estem acostumats a consumir.

I el públic juvenil?

P: Sí, jo crec que sí que pot atreure públic juvenil, però també l'adult. La pel·lícula parla d'uns fets i uns personatges, però també parla d'una generació i de com ens han educat a enfrontar la mort, com un tema molt tabú. Ens explicaven que els nostres avis es morien, però ningú ens deia que els joves també, i si passava se'ns amagava o era un tema tabú. La pel·lícula crec que és una clatellada de realitat, i crec que pot ser molt interessant per connectar amb un públic jove amb les seves emocions. Sense obviar el públic adult, evidentment.

G: Potser és cert que el públic juvenil és el que hi podria arribar a empatitzar més. Bé, tot el públic crec que li pot agradar. Però el llenguatge, les accions, el dilema. No és el mateix que una persona de 18 anys perdi un amic que ho faci un de 60 anys. Els protagonistes de la pel·lícula són joves perquè aquesta és la història que volem explicar. Crec que la pel·lícula pot donar veu a una generació i fer que gent més gran pugui sentir aquesta veu. Donar veu a una generació i que tothom l'escolti.

Com esteu vivint aquesta nominació per als Gaudí?

P: Feliços, sorpresos, molt contents. No ens n'amaguem gens, estem eufòrics. Però tocant de peus a terra, l'objectiu era fer un llarg i estrenar-lo. Per tant, per a mi el valor és que gent el pugui veure i el gaudeixi. La nominació és un orgull, però al cap i a la fi, el que m'interessa és la connexió amb el públic. Per desgràcia allò que ens ha pres la pandèmia.

G: És surrealista. Estem molt contents. Hi ha dies que no li dones importància. I d'altres que penses que és una recompensa enorme. En el fons això parteix del nostre TFG i haver arribat aquí és enorme. Una cosa és el projecte inicial de grup, i l'altre que hagi tingut aquest reconeixement.

Com veieu el panorama del cinema actualment i encara més concretament del català?

P: Veig que hi ha molt talent. I en l'àmbit català també. Hi ha moltes escoles, molta gent amb moltes inquietuds, sensibilitat i ganes. Veig que si no s'aprèn a canalitzar el talent a través d'ajudes i d'oportunitat el perdrem. Crec que és una cosa molt delicada. Nosaltres estem molt orgullosos d'haver aconseguit aquesta pel·lícula a través d'un Verkami i els nostres propis mitjans i ser on som ara mateix. Però no hauria de ser un exemple, això ha de servir com a forma de reivindicar més esforços per al cinema. No hem d'acostumar el govern o la societat al fet que la cultura es fa sense diners. Malbaratarem el sector.

G: El veig fotut. Com tots els panorames. Ja estava fotut abans de la pandèmia, ara està tocat. Però a mi no em canvia res. No deixaré de fer cine. Ni jo ni crec que cap dels quatre de l'equip. Nosaltres seguim tenint ganes de fer coses, d'obrir nous melons. Sempre hi ha un punt de no voler-hi pensar gaire per no perdre l'esperança i no ho farem. Crec que hem de seguir lluitant per la cultura, en el nostre cas, la del cinema.

242 PELÍCULAS DESPUÉS

LOS QUE SE QUEDAN por JOSÉ A. PÉREZ GUEVARA

“Qué injusta, qué maldita, qué cabrona la muerte que no nos mata a nosotros sino a los que amamos”.

Carlos Fuentes.

Películas como *Les amigues de l'Àgata* (2015), de Laia Alabart, Alba Cros, Laura Rius y Marta Verheyen, *Júlia ist* (2017), de Elena Martín, *Yo la busco* (2018), de Sara Gutiérrez Galve, *Ojos negros* (2019), de Marta Lallana e Ivet Castelo y *Les perseides* (2019), de Alberto Dexeus e Ànnia Gabarró, tienen en común que son proyectos surgidas del grado de comunicación audiovisual en la Universidad Pompeu Fabra de Barcelona, tutorizadas por nombres tan importantes de nuestro cine como Gonzalo de Lucas, Javier Rebollo, Jonás Trueba, Carla Simón, entre otros. Un cine que habla de personas jóvenes que oscilan entre los 20 y 30 años de edad, con temas que rondan sobre la muerte, el amor, la pérdida, la amistad, la memoria, entre otros temas, y sobre todo, es un cine que capta la vida en toda su plenitud, su negrura, su vitalidad y su dolor. Cinco películas a las que se añade una más de esta maravillosa cantera de talento y trabajo de la UPF, con el inquietante y atractivo título de *Les dues nits d'ahir*, un trabajo de guerrilla, sin pasta, con audacia y resistencia, que firman Pau Cruanyes Garrell y Gerard Vidal Barrena, igual de jóvenes que su terna de protagonistas, los Eric, Ona y Marcel, que ya evidencian ese estado de nervios y excitación que muestran en el febril arranque de la película, cuando sustraen las cenizas de Pol, el amigo que acaba de fallecer.

A partir de ese instante, y con la complicidad de la noche, las tres almas en pena se lanzan a vivir un itinerario hacia la nada, o mejor dicho, hacia ninguna parte, sin rumbo

fijo, simplemente una huida para soportar el dolor o simplemente, para ocultarlo o quizás, para darle esquinazo, una forma de digerir el conflicto generando una partida entre colegas para olvidarse por unas horas o unos días de ese dolor inmenso por la pérdida del amigo fallecido. La cámara y esa luz sombría, firmada por Ignasi Àvila Padró, también surgido de la UPF, se convierte en una piel más, en una segunda textura de ellos mismos, capturando toda esa huida, o ese camino sin retorno, como unos fugitivos huyendo de ellos mismos, de su propio dolor y tristeza, intentando despedir al amigo ausente o simplemente, compartiendo unas noches con la esperanza de que aquello que tanto duele, duela menos. Acompañados de un montaje obra de Carlos Murcia Sánchez, muy fragmentado y cortante, que nos sitúa en el centro de todo, entre los personajes, viviendo intensamente su escapada o su deambular casi espectral, convertidos en una especie de zombies, de seres que quieren recordar y a la vez soportar tanta desazón, metiéndose en muchos líos y conflictos, tanto entre ellos, como con alguno que otra persona que se van encontrando por su no camino.

Personajes descontrolados, fumados, rabiosos, perdidos y a la deriva, con sus traumas interiores y enfrentados entre sí y contra los otros, que caen bien y mal, y a veces, ni sabemos cómo o porque actúan de tal o aquella manera, sometidos a un duelo que deben compartir, soportar y lidiar con él. Tres excelentes intérpretes tan jóvenes como sus directores, que saben encauzar todo esa montaña rusa de emociones y conflictos que están sintiendo, bien compuestos y sobre todo, una forma de transmitirlos muy natural y realista, encabezados por Arnau Comas Quirante que da vida a Eric, el más colega del fallecido, el que más se culpabiliza de su muerte, y el más visceral y animal de los tres, después esta Judit Cortina Vila que es Ona, la mujer del grupo, la que tuvo una relación más íntima con Pol, y también se machaca por su falta de sinceridad, y finalmente, Oriol Llobet Avellaneda que interpreta a Marcel, el más ausente, el más isla del grupo, el que tiene una relación más distante con todos, quizás por eso ahora se siente mal por la pérdida irreversible.

Les dues nits d'ahir esta ciertamente emparentada con *El camí més llarg per tornar a casa* (2014), de Sergi Pérez, otra cinta de guerrilla y en los márgenes, con un tipo a la deriva, igual que los tres protagonistas, incapaz de asumir la pérdida y el dolor, con toda su opresión y devastación. El tándem que forman Cruanyes Garrel y Vidal Barrena, atentos a estos nombres que darán que hablar si la suerte y la industria les acompaña. Dos veinteañeros que han construido una película desde lo más profundo, mostrando todo ese mar de conflictos y de dudas por las que pasan las personas cuando perdemos a un ser querido, fijándose en los que se quedan, en los que deben despedirse del ausente, con todo lo que eso conlleva, que no es nada fácil, que comporta asumir la pérdida y sobre todo, el dolor que rasga el alma, quizás junto a los colegas de siempre, la cosa se hace más llevadera, pero pasar hay que pasar por todo, con la culpa que arrastramos y demás, y soportarlo, porque no queda otra, y de esa manera aprender a vivir con esa ausencia, que ahora martiriza y paraliza.